

[Boeck-Hansen.]

gerne vilde have Lejlighed til at diskutere det til Bunds med den højtærede Landbrugsminister og den højtærede Handelsminister. Vi har da ogsaa faaet en lang Række Svar.

Først og fremmest er Udvalget blevet enig med den højtærede Landbrugsminister om, at det utvivlsomt er rigtigt, at man ikke betaler ekstraordinære Priser for Tørv, som er gravet efter den 1. August, idet man har ment, at Kvaliteten af Tørv, der produceres efter den Tid, ikke er særlig høj. Det falder da for øvrigt ogsaa sammen med en gammel kongelig Forordning af 1781, det vil sige fra den Tid, da Tørv blev brugt meget som Brændsel. Der staar det udtrykkeligt, at det paabydes, at Tørveskæring skal holde op senest den 14. Juli. Naar vi nu altsaa har sat 1. August som det seneste Tidspunkt, til hvilket man vil præmiere Tørveskæring, saa er det i god Overensstemmelse med de gamle Erfaringer, og man kommer heller ikke uden om, at det kun er daarligere Tørv, der skæres saa sent hen paa Eftersommeren.

Den højtærede Handelsminister er fuldkommen enig med os i hellere end gerne at ville have, at Tørveproduktionen oversteg stærkt de 4 Mill. t, men den højtærede Minister føler sig ikke rigtig sikker paa, at dette kan lykkes. Udvalget har faaet en Redegørelse fra Statens Jordlovsudvalg i Anledning af, at Statens Tørvegravning er blevet saa dyr, som den er blevet. Jeg skal ikke som Udvalgets Ordfører komme nærmere ind paa dette. Personlig vil jeg dog gerne sige, at jeg tror, det har nogen Indvirkning paa Tørvegravningens Størrelse, at Staten kræver af private Tørveproducenter, at de skal sælge deres Tørv langt under den Pris, som Staten selv kan producere til. Det drejer sig om ikke mindre end 20 Kr. Der var Tale om 17 Kr. forleden Dag, men det viser sig, at Tørvejorden ikke er medregnet i dette Tal.

I Betænkningen er det ikke nævnt, at den højtærede Landbrugsminister, som vi har forstaaet, har lovet at udsende et Spørgsmaal til alle de Kommuner, hvori der kunde tænkes at blive produceret Tørv. Det vilde utvivlsomt være godt, hvis man paa den Maade kunde faa konstateret, hvor mange Tørv der kunde laves i Aarets Løb.

I Anledning af, at det har været meget vanskeligt for de Arbejdere, der har arbejdet i Tørvemoserne, at komme frem og tilbage,

idet de har manglet Dæk til deres Cykler, har den højtærede Handelsminister oplyst, at Cykeldækproduktionen var i fuld Gang, og at der derfor var Haab om, at Arbejderne kunde faa de Dæk, de skulde bruge, men skulde det knibe med, at disse Dæk kan komme frem til Forbrugerne, vil Handelsministeren træffe Foranstaltninger, som nok skal hjælpe paa dette Omraade. Skulde det forme sig særlig vanskeligt for de Tørvegravere, som har meget lang Vej til deres Moser, vil Handelsministeren maaske ogsaa prøve paa at hjælpe paa dette Forhold. Ligeledes har den højtærede Handelsminister indvilget i at prøve paa at hjælpe baade Tørvegravere og Brunkulsarbejdere og Brændehuggere til at faa de Redskaber og det Værktøj, som de skal bruge, og i en Kvalitet, som de kan være tjent med.

Det er utvivlsomt rigtigt, at den bedste Maade, hvorpaa man kan fremme Tørveproduktionen, er, at Forbrugerne aftager Tørvene paa et saa tidligt Tidspunkt som vel muligt, saaledes at Læggepladserne kan tages i Brug til andet Udlæg. Derfor har Handelsministeren ogsaa tænkt sig at henstille til de offentlige Institutioner — han kunde maaske oven i Købet paalægge Statsinstitutionerne det — at tage Tørvene hjem saa tidligt som muligt, ogsaa Brunkul, men Handelsministeren kunde ogsaa tænke sig at henstille det samme til Kommunerne. Der staar i Betænkningen „paalægge“; det er vistnok et forkert Udtryk; der burde vist staa „henstille“, men naar Handelsministeren henstiller, vil sikkert Kommunerne altid rette sig efter de gode Raad, de faar fra Handelsministeriet. Man vil ogsaa prøve paa at faa Ejerne af de store Udlejningshuse, de store Komplekser, til at forstaa, at de bør købe Brændsel i rette Tid, medens der er noget at faa, og ganske særlig de Ejere, der har faaet Brændselspengene forud; for dem skulde det synes at være en Selvfølgelighed, at de ogsaa hurtigst muligt bruger disse Penge til at indkøbe Brændsel.

Til Lovforslaget er der i Betænkningen knyttet en enkelt Henstilling, nemlig den, at man ved Ekspropriation af Læggepladser ikke gaar saa kraftigt frem, særlig over for mindre Lodsejere, at Ejendommenes Rentabilitet stærkt forringes, at Lodsejerne ikke skal afgive saa meget Jord, at de ikke kan gennemføre den almindelige Drift, og at de i